

Neformálne stretnutia počas tretej vlny pandémie

Podľa výskumu „Ako sa máte, Slovensko?“ až 84,4 % respondentov tvrdí, že opatrenia počas novembra a decembra 2021 dodržiavali. Výsledky ukazujú, že 42,2 % ľudí raz alebo viackrát odmietlo osobné stretnutie alebo návštevu z dôvodu, že bol lockdown. Takmer všetci však ostali v blízkom interiérovom kontakte s kamarátmi a s príbuznými, pričom pri stretnutiach s nimi zhruba tretina respirátory/rúška nikdy nemala, približne tretina ich mala niekedy a tretina väčšinou alebo vždy.

Projekt „Ako sa máte, Slovensko?“ dlhodobo sleduje postoje obyvateľov na Slovensku od začiatku prísnych karanténnych opatrení v marci 2020. Prieskumy iniciovali prieskumná spoločnosť MNFORCE, komunikačná agentúra Seesame v spolupráci so Sociologickým ústavom SAV, v. v. i. a Ústavom výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i. Doteraz sme zrealizovali rozsiahle zisťovania šesťkrát v roku 2020 a šesťkrát v roku 2021.

Dvanásta vlna výskumu „Ako sa máte, Slovensko?“ prebehla v období 12.12. až 16.12.2021. V tomto období na Slovensku platil lockdown spojený s núdzovým stavom a zákazom vychádzania. Od 10. decembra bol lockdown zmiernený a boli otvorené všetky obchody pre očkovaných a ľudí, ktorí COVID-19 prekonali. Počet pacientov v nemocniciach kulminoval a epidemiologická situácia sa po vrchole tretej vlny na prelome novembra a decembra začala veľmi mierne zlepšovať.

Dodržiavanie opatrení o obmedzení stretávania sa počas lockdownu

Koncom novembra 2021 Slovensko dosiahlo svetové prvenstvo v počte pozitívne testovaných. Ľudia však svoje správanie interpretujú tak, že opatrenia dodržiavali. Na 10-bodovej škále sa až 38,6 % respondentov zaradilo k prvým dvom bodom dôkladného dodržiavania opatrení a len 4,4 % ľudí sa umiestnilo na opačný pól škály. Drvivá väčšina opýtaných (84,4 %) deklaruje, že opatrenia dodržiavali (body 1-5 z 10-bodovej škály).

Z odpovedí na otázku „Odmietli ste alebo zrušili ste v posledných týždňoch návštevu alebo iné osobné stretnutie s niekým z dôvodu, že je lockdown?“ však zisťujeme, že aj v čase lockdownu (na konci novembra a prvej polovici decembra) 27,8 % ľudí osobné stretnutie nikdy neodmietlo a na schôdzku alebo návštevu vždy šlo. Stretnutia rušili v najvyššej miere (61,4 %) tí, ktorí síce ešte nie sú zaočkovaní, no plánujú sa dať zaočkovať. Na stretnutia vždy šli najmä (43,6 %) tí, ktorí nie sú zaočkovaní a ani sa neplánujú dať zaočkovať.

Odmietli ste alebo zrušili ste v posledných týždňoch návštevu alebo iné osobné stretnutie s niekým z dôvodu, že je lockdown? – odpovede respondentov podľa toho, či sa plánujú dať zaočkovať (v%)

	Áno, raz alebo viackrát	Nie, vždy som šiel/šla	Nikto ma nevolal, stretnutie som nemal/a dohodnuté	
Áno	61,4	15,6	23	100
Nie	29,1	43,6	27,3	100
Neviem	45,8	17,1	37,1	100
Už zaočkovaní	45,4	22,1	32,6	100
Všetci	42,2	27,8	30	100

Rozdelenie odpovedí na otázku „Odmietli ste alebo zrušili ste v posledných týždňoch návštevu alebo iné osobné stretnutie s niekým z dôvodu, že je lockdown?“ môže navodzovať dojem, že až 30 % ľudí

sa počas lockdownu s nikým nestretávalo. Ak sa však pozrieme na odpovede na otázku „Keď ste boli v novembri alebo decembri 2021 v interiéri iba s Vašimi známymi (kamarátmi, príbuznými), mali ste nasadené rúška/respirátory?“, tak len 5,5 % všetkých respondentov odpovedalo, že „V novembri a decembri 2021 som v interiéri so svojimi známymi nebol/a“. *„Keďže na rozdiel od prvej otázky bola druhá otázka zacielená na kamarátov a príbuzných, tak môžeme usudzovať, že až tretina ľudí vylúčila ojedinelejšie osobné stretnutia a návštevy, no takmer všetci naďalej ostali v interiérovom kontakte so svojimi blízkymi kamarátmi a príbuznými“*, objasňuje výsledky prieskumu Jana Lindbloom zo Sociologického ústavu SAV, v. v. i.

S blízkymi a známymi v interiéroch skôr bez rúšok/respirátorov

Zároveň sa dozvedáme, že pri stretnutiach v interiéri s kamarátmi a príbuznými 35,6 % z tých, ktorí vravia, že opatrenia dodržiavajú (t.j. na 10-bodovej škále sa zaradili na hodnoty 3-5) a dokonca aj 19,9 % z tých, ktorí tvrdia, že opatrenia dodržiavajú dôkladne (sebazaradenie na bodoch 1 a 2), rúška alebo respirátory nikdy nasadené nemali.

Keď ste boli v novembri alebo decembri 2021 v interiéri iba s Vašimi známymi (kamarátmi, príbuznými), mali ste nasadené rúška/respirátory? – odpovede respondentov podľa toho, kam sa zaradili na 10-bodovej škále ohľadom dodržiavania opatrení na zamedzenie šírenia koronavírusu

	Áno vždy/väčšinou	Niekedy áno, niekedy nie	Nikdy	So svojimi známymi som nebol/a	
Dôkladne dodržiavam (body 1 a 2) = 38,6% respondentov	45,3	26,4	19,9	8,2	100
Body 3 – 5 = 45,8% respondentov	27,3	33,2	35,6	3,9	100
Body 6 - 8 = 11,2% respondentov	19,6	29,5	49,1	1,8	100
Vôbec nedodržiavam (body 9 a 10) = 4,4% respondentov	9	9	75	6,8	100
Všetci	32,6	29,1	32,8	5,5	100

„Ak by sme interpretovali mieru dodržiavania oparení v čase vrcholiacej Delta vlny iba na základe zovšeobecňujúceho sebahodnotenia, tak by sme sa mohli nazdávať, že protiepidemické opatrenia sú na Slovensku dodržiavané. Rozdiel medzi všeobecnou deklaráciou a odpoveďami na konkrétne situácie môže vyplývať aj z toho, že ľudia si protiepidemické opatrenia spájajú predovšetkým so správaním sa na verejnosti – napr. nosenie respirátorov na verejných miestach ako sú obchody či úrady. To, že sa, ak treba, počas lockdownu stretáme so svojimi blízkymi známymi alebo to, že pri kontakte s nimi nemáme nasadené respirátory, mnohí za nedodržiavanie opatrení nepovažujú. Zdá sa však, že vírusu počas Delta vlny takéto chápanie dodržiavania opatrení k šíreniu bohato stačilo a rovnako, ak nie viac, to pravdepodobne bude vyhovovať aj Omikron variantu. Dôvod je ten, že vírus sa najľahšie šíri práve pri stretnutiach so známymi a blízkymi, pretože to sú presne tie situácie, kedy rúška a respirátory obvykle skladáme dole“, vysvetľuje Jana Lindbloom.

Poznámky

Použitý výskum:

Ako sa máte, Slovensko?, December 2021, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 12.12. – 16.12.2021, N=1000. Výskum je reprezentatívny pre online populáciu Slovenska.

Dáta zo série výskumov „Ako sa máte, Slovensko?“ budú dlhodobo k dispozícii odbornej verejnosti v Slovenskom archíve sociálnych dát (<http://sasd.sav.sk>). Kľúčové zistenia sú tiež k dispozícii na stránke <https://www.akosamateslovensko.sk/> .

Kontakt pre médiá

Michaela Lukovičová

0907627189

Lukovicova@seesame.com